

RUDDER, Renaat de (Oostakker 11 december 1897 – Merkem 17 december 1917).

Studeerde aan het Sint-Vincentiuscollege te Eeklo. De 17-jarige De Rudder meldde zich tijdens de Eerste Wereldoorlog als oorlogsvrijwilliger. In de loop van 1916 werkte hij mee aan de oprichting van een studiekring voor Vlaamse soldaten en stichtte het frontblaadje *De IJzerkerels*. Hij werkte mee aan *Ons Vaderland* en *De Belgische Standaard* en was actief in de Frontbeweging. Hij werd neergeschoten tijdens een verkenningstocht.

Na de oorlog werd De Rudders dood geromantiseerd; hij groeide uit tot een van de *IJzersymbolen*. Rond zijn leven, maar vooral rond zijn dood ontstond een mythe. De Rudder was in 1917 door de Belgische overheid gearresteerd omdat bij hem vlugschriften aangaande een verboden 11 juli-viering werden gevonden. In de gevangenis zou de diepgelovige De Rudder uit boetedoening voor “de zonden van anderen” een hongerstaking houden. Na zijn vrijlating werd De Rudder, inmiddels fel verzwakt, met anderen van zijn compagnie, onmiddellijk naar de frontlinie gezonden. Samen met enkele andere vrijwilligers gaf hij zich op voor een verkenningstocht. De groep werd beschoten in het niemandsland; De Rudder werd getroffen door een ‘Belgische’ kogel en zwaargewond weggevoerd naar een hospitaal in Hoogstade waar hij overleed. Dit geromantiseerde verhaal werd aangewend in de anti-Belgische propaganda van het radicale Vlaams-nationalisme.

In 1922 werd een *IJzerbedevaart* georganiseerd naar zijn graf te West-Vleteren. Op de vooravond van de bedevaart verschenen zijn artikels voor *Ons Vaderland* onder de titel *Grachtblommekens*. In 1931 werd een negen meter hoog standbeeld van De Rudder, ontworpen door Karel Aubroeck, als een van de hoekpijlers van de oorspronkelijke *IJzerto-*

REINAERT



Reintje

RENAAT DE RUDDER

Het geromantiseerde verhaal van frontsoldaat Renaat de Rudder, die tijdens een verkenningstocht zou zijn neergeschoten vanuit de Belgische linies, was ideaal voor de naoorlogse IJzerbedevaart-symboliek. (AMVC)

ren onthuld. Na de vernieling van de IJzertoren (1946) werd het beeld ingewerkt in de Paxpoort (1949). In 1932 ten slotte werden de stoffelijke resten van De Rudder bijgezet in de crypte van de toren.

LITERATUUR: F. Weyns, *De tussenoorlogse IJzerbedevaarten* (1920-1939). Een onderzoek naar de politieke symboliek en de mythetvorming, RUG, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, 1992.

ILLUSTRATIE(S), zie: Frontbeweging, IJzerbedevaart.

GERT VAN OVERLOOP